



Çocuğun Gelişiminde Oyunun Önemi Çocuk Oyunla Büyümelidir." Eflatun

Yaşamın sihirli yılları olarak adlandırılan okul öncesi eğitim döneminin en baskın özelliklerinden birisi, oyunun en temel öğrenme aracı olarak kullanılmasıdır. Çocuk; erken çocukluk döneminde yaşamı için gerekli olan birçok davranış, bilgi ve beceriyi oyun ortamında öğrenmektedir. Oyun, çocuğun kendisini ifade etmesidir. Çocuğa hiç kimsenin öğretemeyeceği konuları, kendi deneyimleri ile öğrenmesi yöntemidir. Oyun çocuğun işidir. Oyun bir uyum, hayal ile gerçek arasında bir köprüdür. Oyun, çocuğun iç dünyasını yansıtan bir aynadır. Çocuğun kişiliğinin gelişimini sağlayan ideal bir ortamdır. Çocuğu yetişkin yaşamına hazırlayan son derece önemli bir araçtır. Çocuğun sosyal ve ahlaki değerleri öğrendiği bir alandır. Oyun oynarken çocuk mutlu olur. Çocuğun büyümesi ve sağlıklı gelişmesi için beslenme, sevgi, bakım ne kadar gerekli ise oyun da o kadar gereklidir. Oyunun gelişim alanlarının hemen hepsine katkı sağlaması, çocuğun gelişiminin bir bütün olarak en iyi şekilde devam etmesi açısından önemlidir. Psikolojik açıdan çocuğun duyguları çok çabuk iniş ve çıkışlar gösterir. Çocuk ağlarken gülme durumuna çok çabuk geçer. Gülerken oyuncağının elinden alınmasıyla ağlamaya başlar. Çocuk oyun ile duygularını kontrol etmeyi öğrenir. Oyun oynama; özellikle koşma, atlama, tırmanma, sürünme gibi fizik gücü gerektiren oyunlar çocuğun vücut sistemlerinin (solunum, dolaşım, sindirim, boşaltım gibi) düzenli çalışmasını sağlar. Vücuttaki fazla yağların yakılması, kasların güçlenmesi, iç salgı bezlerinin daha düzenli çalışması gibi özellikle büyümeye ilişkin işlevlerin yerine getirilmesi, vücudun hareketini gerektiren bu oyunlarla sağlanır. Çocuk toplum kurallarını ve gereklerini en kolay ve zararsız biçimde oyun sırasında öğrenir. Sırasını beklemek, paylaşmak, başkalarının hakkına saygı duymak, hakkına ve eşyasına sahip çıkmak, kurallara ve sınırlamalara saygı göstermek, düzen ve temizlik alışkanlıklarını edinmek, söylenenleri dinlemek, kendini ifade edebilmek gibi davranışları hep oyun sırasında öğrenir. Kum, kil, su, hamur, kesme, yapıştırma, çizme, boyama vb. oyunlar çocukların küçük kaslarının gelişimine çok önemli katkılar sağlamaktadır. Bu tür oyunlar özellikle koordinasyon gerektiren etkinlikler olduğundan, çocuklarda el ve göz koordinasyonunun gelişimine önemli katkılar sağlar. Oyun; çocuğa çevresini araştırma, objeleri tanıma ve problem çözme becerilerini geliştirme olanağı sağlamaktadır. Çocuk bu yolla büyüklük, şekil, renk, boyut, ağırlık, hacim, ölçme, sayma, zaman, mekân, uzaklık, uzay gibi pek çok kavramı ve eşleştirme, sınıflandırma, sıralama, analiz, sentez gibi birçok zihinsel işlemleri de öğrenir. Oyunda çocuğun duyguları gelişir. Büyük-küçük, ince-kalın, sıcak-soğuk, tatlı-ekşi gibi duyuşsal olarak fark edilen kavramları öğrenir. Merak, mantık yürütme yeteneği gelişir. Oyunda çocuk, okuma yazma için hazırlık yapar. Çocuk aileden aldığı birçok duyuşsal tutum ve davranışları oyun ortamına yansıtmaktadır. Çocuk oyun ortamında olumsuz duyuşlarını dışa vurma fırsatı bulmakla birlikte, çoğu zaman bu olumsuzluklardan arınarak rahatlama sağlamaktadır. Çocuk; yaşamında gözlediği anne ile çocuk, baba ile çocuk, öğretmen ile çocuk, anne ile baba gibi toplum içinde birden fazla rol üstlenen bireylerin birbirleriyle duyuşsal ilişkileri ve tepkileri oyunda yaşayabilmekte, bir annenin çocuğu ile olan duyuşsal ilişkisini kendi ailesinde gözlemlediği gibi ortaya koyabilmektedir. Okul öncesi dönem çocuklarının gelişim özellikleri ve dikkat süreleri düşünüldüğünde, çocuklara kazandırılmak istenen özellikler eğlenceli bir yolla kazandırılmalıdır. Buna bağlı olarak sadece oyun etkinliklerinin değil tüm etkinliklerin oyunlaştırılarak yapılması gereği ortaya çıkmaktadır.